

คู่มือการปฏิบัติงาน
กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

นางสาวทิพวรรณ ลาวเมือง คึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดาก เขต ๒
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

คู่มือปฏิบัติงาน กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาเล่มนี้ ได้จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานตามภารกิจหลักและภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา มีรายละเอียดของกระบวนการและคู่มือขั้นตอนการปฏิบัติงานของกลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาและภารกิจงานที่ได้รับมอบหมายจากนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภารกิจงานที่ได้รับมอบหมายตามนโยบายและจุดเน้นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดอกเขต ๒

ข้าพเจ้า ขอขอบคุณสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่จัดทำคู่มือปฏิบัติงานให้กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาใช้เป็นแนวทางการจัดทำคู่มือปฏิบัติงานรายบุคคล ขอขอบคุณบุคลากรของกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา ตลอดจน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการจัดทำเอกสารเล่มนี้ ให้สมบูรณ์สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลต่อไป

นางสาวทิพวรรณ ลาวเมือง

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	
ภารกิจงานประจำตามกลุ่มงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน	๑
* กลุ่มงานนิเทศ ติดตามและประเมินผลระบบบริหารและการจัดการศึกษา	๑
* ภารกิจงานที่ได้รับมอบหมายตามนโยบาย	๑
* ภารกิจงานที่ได้รับมอบหมายตามจุดเน้นสำนักงาน/จุดเน้น ผอ.สพป.ตาก เขต ๒	๑
* งานส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาดำเนินการ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย พัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	๒
* งานวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	๔
* งานพัฒนาครูกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี	๖
* การนิเทศแบบบูรณาการโดยใช้พื้นที่เป็นฐานเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	๗

ภารกิจงานประจำตามกลุ่มงาน ตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

๑. งานส่งเสริม พัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
 - ๑.๑ ศึกษาความต้องการ สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
 - ๑.๒ ส่งเสริมและพัฒนาครู บุคลากร ให้มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
 - ๑.๓ นิเทศ ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
๒. งานศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัยการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
 - ๒.๑ วิจัยเพื่อพัฒนาสื่อต้นแบบ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา

ภารกิจงานที่ได้รับมอบหมายตามนโยบาย

๑. โครงการนิเทศแบบบูรณาการโดยใช้พื้นที่เป็นฐานเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
๒. รายงานผลการปฏิบัติงานตามแผนการปฏิบัติการ (KRS)

ภารกิจงานที่ได้รับมอบหมายตามจุดเน้นสำนักงาน / จุดเน้น ผอ.สพป.ตาก เขต ๒

๑. งานนิเทศติดตามผลการเรียนการสอนและงาน/โครงการต่างๆของโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายในสังกัด
๒. การประเมินคุณภาพสถานศึกษาตาม จุดเน้นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๒
๓. การพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียน
๔. งานส่งเสริมและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อเทคโนโลยี

๑. งานส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาดำเนินการ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย พัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา

ลักษณะงาน

เป็นงานส่งเสริมและพัฒนาครู ผู้บริหารให้มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยีทางการศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษามีประสิทธิภาพในการดำเนินการ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย พัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนผลการวิเคราะห์ วิจัย นำไปใช้ ผู้บริหารโรงเรียน และครู บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีคุณภาพ

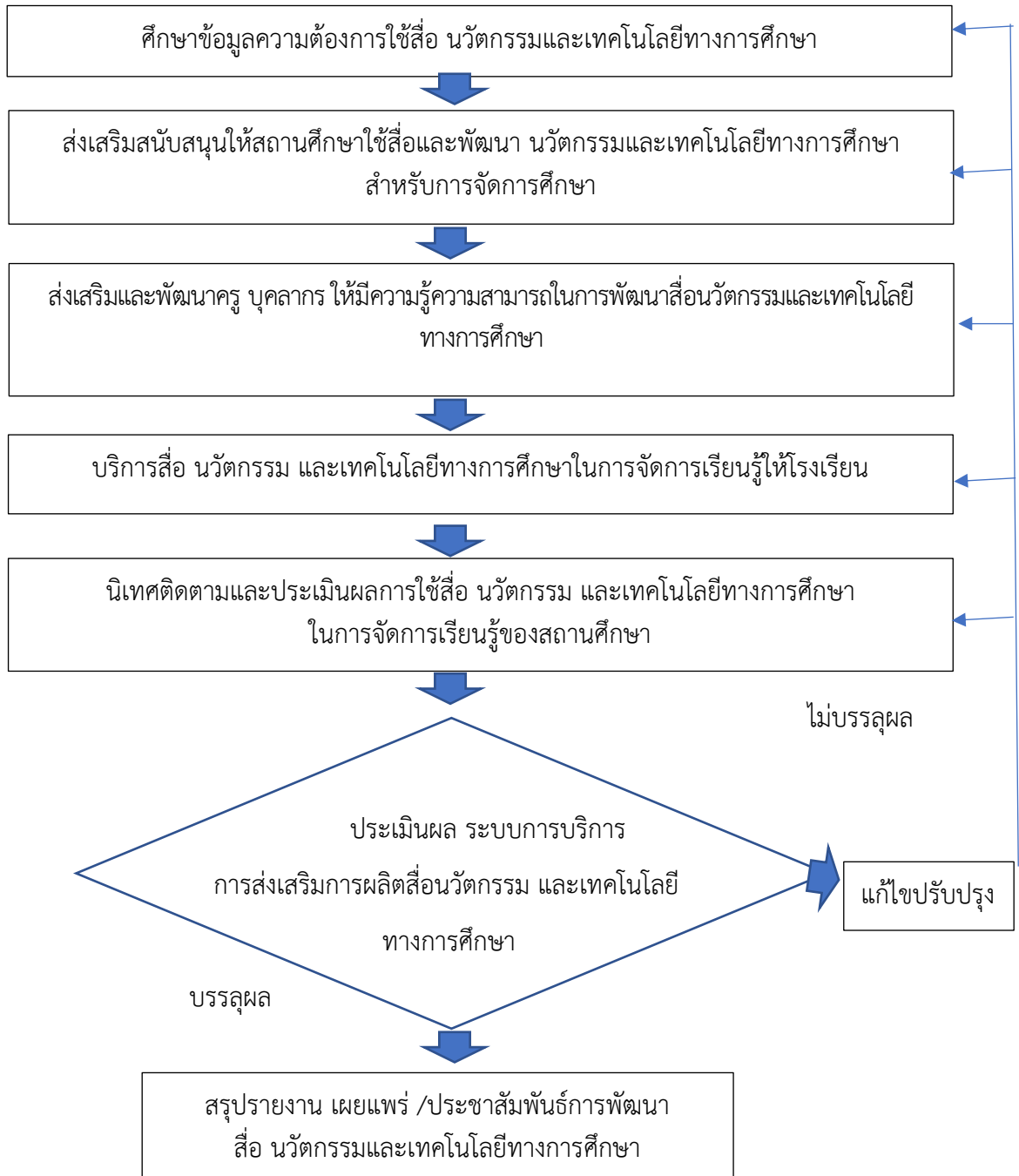
กฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๕
๒. แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๕๙)
๓. กฎกระทรวงว่าด้วยระบบการประกันคุณภาพการศึกษาและวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.๒๕๖๑

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

๑. ศึกษาข้อมูลความต้องการสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาในการจัดการเรียนรู้
๒. ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษา ผลิต พัฒนา และใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา สำหรับการจัดการเรียนรู้
 - ๒.๑ พัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ให้มีประสิทธิภาพ
 - ๒.๒ สรุปผลการประเมินการผลิต การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนตามเกณฑ์มาตรฐาน และตัวชี้วัด
๓. ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถในการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
๔. จัดระบบบริการสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อสนับสนุนช่วยเหลือตามความต้องการของสถานศึกษา
๕. นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาในการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา
๖. ประเมินการใช้ ระบบบริการสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาในการจัดการเรียนรู้
๗. สรุปรายงาน เผยแพร่ประชาสัมพันธ์การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

งานส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาดำเนินการ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย พัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา

๒. งานวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

ลักษณะงาน

กระบวนการวิจัยและพัฒนาสื่อเป็นกระบวนการศึกษาค้นคว้าคิดค้นอย่างเป็นระบบและน่าเชื่อถือ โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาผลผลิต เทคโนโลยี สิ่งประดิษฐ์ สื่อ อุปกรณ์ เทคนิควิธีหรือรูปแบบการเรียนการสอน หรือระบบบริหารจัดการ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้นอย่างชัดเจน เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา โดยการนำสิ่งประดิษฐ์หรือแนวความคิดใหม่ๆ ในการเรียนการสอนนั้นเผยแพร่ไปสู่โรงเรียน หรือเพื่อเป็นตัวอย่างอีกรูปแบบหนึ่งให้กับครู ได้นำแนวความคิดไปปรับปรุงใช้ หรือผลิตสื่อการสอนใหม่ๆ เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป

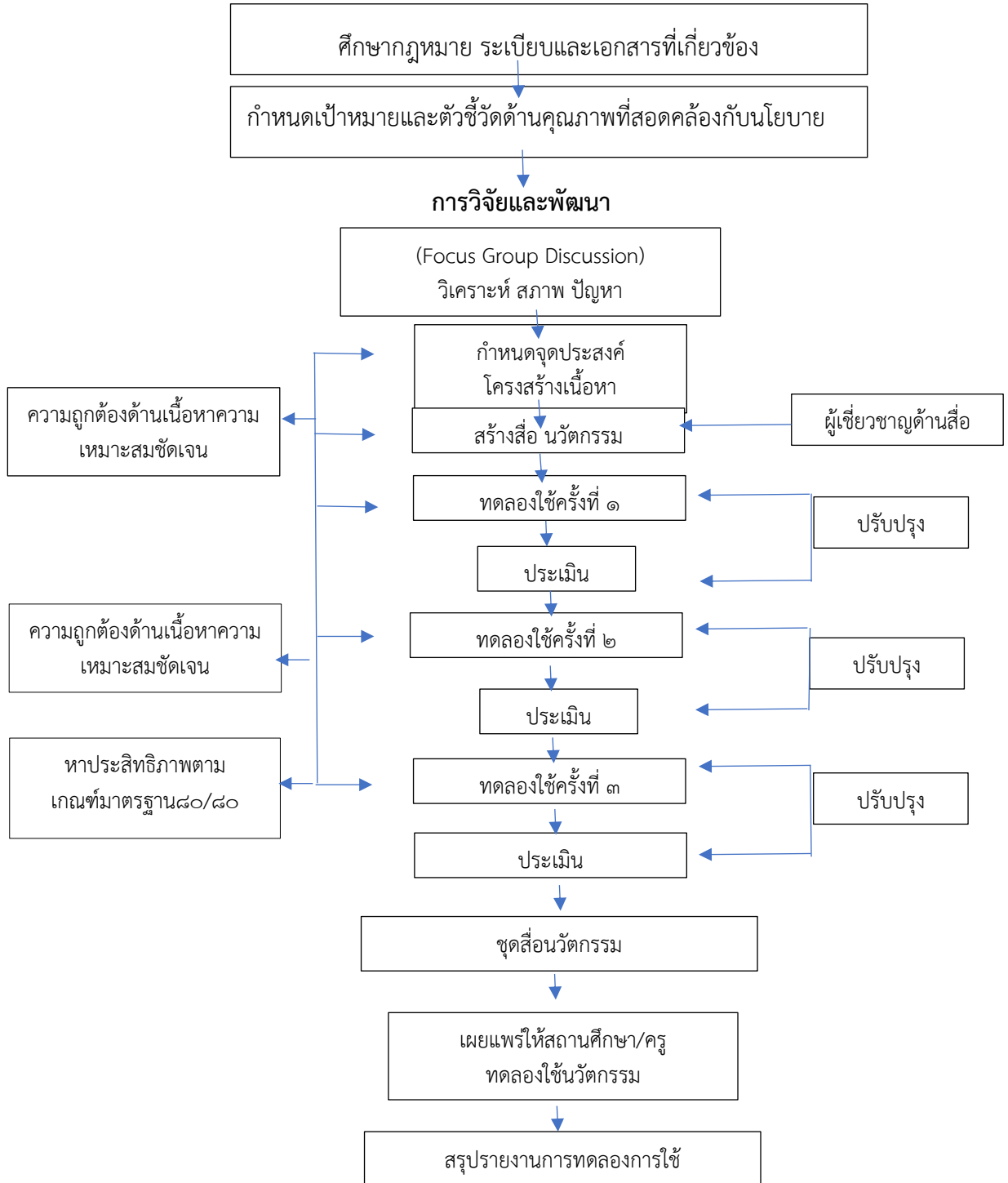
กฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๕ หมวด ๙ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
๒. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๖๔)
๓. กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศระยะ พ.ศ.๒๕๕๔ – ๒๕๖๓ ของประเทศไทย
๔. แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

๑. ศึกษากฎหมายระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการนำสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน
 - ๑.๑ ศึกษากรอบนโยบายของรัฐบาล/กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๒
 - ๑.๒ วิเคราะห์แนวโน้มและทิศทางการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๒. กำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดด้านคุณภาพที่สอดคล้องกับนโยบาย เป้าหมายของหน่วยงานต้นสังกัด โดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งด้านนโยบายและการปฏิบัติศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
๓. วิจัยเพื่อพัฒนาสื่อต้นแบบ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา
๔. เผยแพร่ ทดลองใช้
๕. สรุปรายงานการทดลองการใช้

งานวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี

๓. งานพัฒนาครูกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

ลักษณะงาน ส่งเสริมและการพัฒนาครู กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพให้มีการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ มุ่งพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวม เพื่อให้มีความรู้ความสามารถ มีทักษะ ในการทำงาน เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพและการศึกษาต่อ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

- การดำรงชีวิตและครอบครัว
- การอาชีพ

กฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๕
๒. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดฯ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐)
๓. หลักการนิเทศ ติดตามการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา
๔. หลักการนิเทศติดตาม

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

๑. จัดทำระบบสารสนเทศ
๒. ร่วมจัดทำและวางแผนพัฒนาคุณภาพพร้อมทั้งเครือข่าย
๓. ส่งเสริมให้คำแนะนำการดำเนินงาน
๔. นิเทศติดตาม ส่งเสริมการดำเนินการจัดกิจกรรมของกลุ่มเครือข่าย
๕. สรุปรายงานผลการพัฒนาและเผยแพร่

๔. การนิเทศแบบบูรณาการโดยใช้พื้นที่เป็นฐานเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ลักษณะงาน

การนิเทศการศึกษานับเป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งของกระบวนการพัฒนา คุณภาพการศึกษา ให้ประสบผลสำเร็จ ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ ๓ ประการ คือ กระบวนการบริหาร การศึกษากระบวนการเรียนการสอน และ กระบวนการนิเทศการศึกษา สำหรับกระบวนการนิเทศ การศึกษาเป็นกระบวนการที่ผู้นิเทศใช้กระตุ้น ทำทนายริเริ่ม ร่วมคิด ร่วมทำ สนับสนุนให้มีการพัฒนา คุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้นตรงตามสภาพความต้องการที่แท้จริงของการพัฒนา โดยผ่านครูผู้สอนและ ผู้บริหารโรงเรียนรวมทั้งได้มีการพัฒนากระบวนการปฏิบัติงาน ศึกษา ค้นคว้า เทคนิควิธีการนิเทศทั้ง ระบบการนิเทศภายในและภายนอกให้มีประสิทธิภาพ

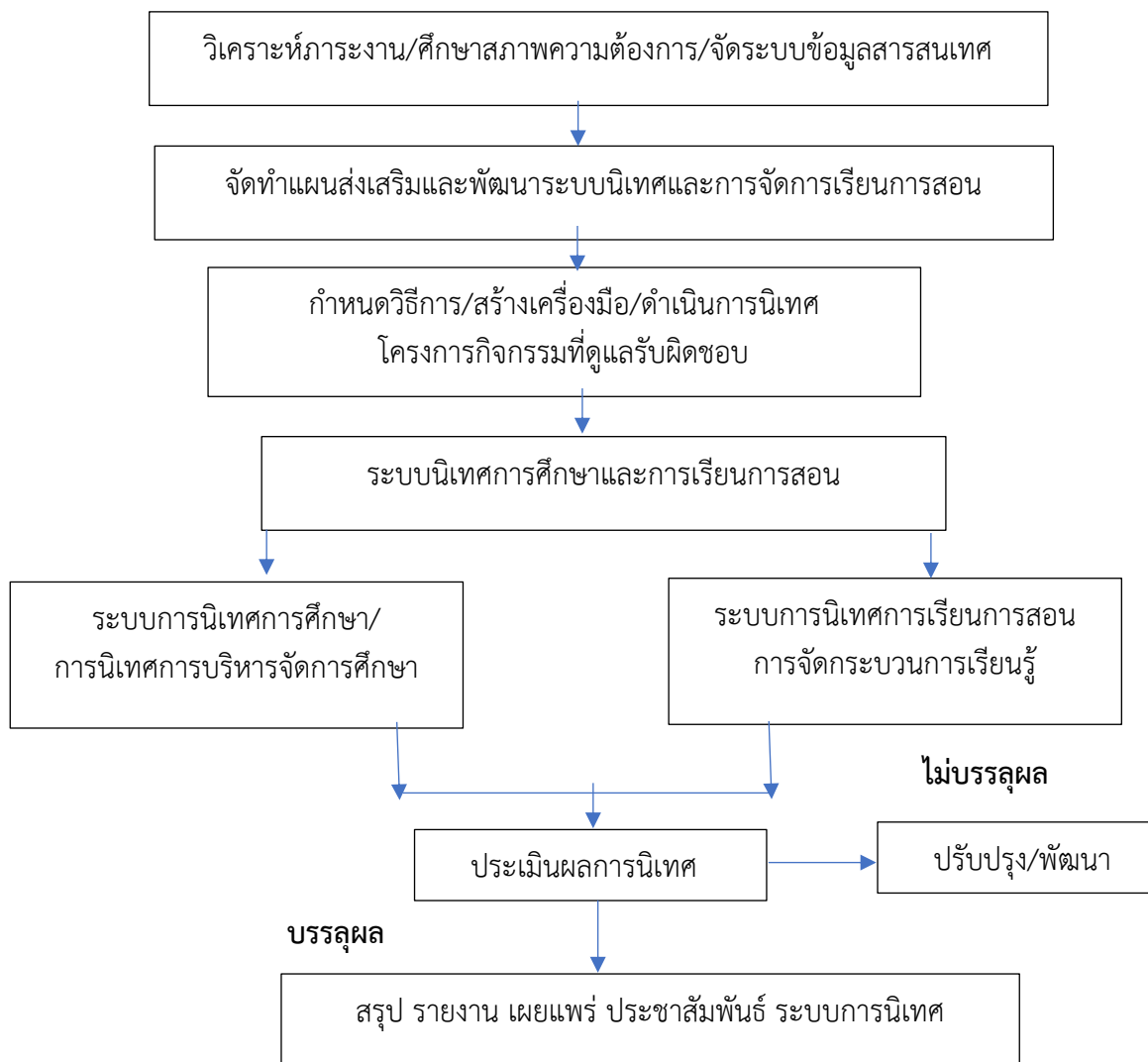
กฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๕
๒. หลักสฐตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดฯ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐)
๓. หลักการนิเทศ ติดตามการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา
๔. หลักการนิเทศติดตาม

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

๑. จัดทำระบบสารสนเทศ
๒. ร่วมจัดทำและวางแผนพัฒนาคุณภาพร่วมกับเครือข่าย
๓. ส่งเสริมให้คำแนะนำการดำเนินงาน และนิเทศติดตามโครงการต่างๆที่ดูแลรับผิดชอบ
๔. สรุปรายงานผลการพัฒนาและเผยแพร่

การนิเทศแบบบูรณาการโดยใช้พื้นที่เป็นฐานเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ที่	บทบาท/อำนาจ/หน้าที่ ตามประกาศ ศธ.	งาน / เรื่อง	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	บุคคล / หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง
	การนิเทศแบบบูรณาการ โดยใช้พื้นที่เป็นฐานเพื่อ การพัฒนาคุณภาพ การศึกษา	๑. งานส่งเสริม และพัฒนา ระบบการนิเทศและการจัด กระบวนการเรียนรู้ ๑.๑. งานส่งเสริม ระบบ การนิเทศและการจัด กระบวนการเรียนรู้ ๑.๒. งานพัฒนาระบบ การนิเทศและการจัด กระบวนการเรียนรู้	๑. รวบรวมจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการ นิเทศและการจัดกระบวนการเรียนรู้ ๒. ศึกษาสภาพความต้องการของการนิเทศและการจัดกระบวนการเรียนรู้ ๓. จัดทำแผนการส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศและการจัด กระบวนการเรียนรู้ ๔. ดำเนินการนิเทศโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานและโครงการเป็นฐาน ๔.๑ การนิเทศโดยโรงเรียนเป็นฐาน ส่งเสริมการนิเทศภายใน ส่งเสริมเครือข่ายนิเทศ ครูแกนนำ ครูภูมิปัญญา ส่งเสริมการนิเทศ ภายนอก การนิเทศอย่างมีส่วนร่วม การระดมพลังนิเทศจากทุกฝ่าย ๔.๒ นิเทศโดยใช้โครงการเป็นฐาน ๔.๒.๑ โครงการนิเทศติดตามการจัดการศึกษาทางไกล ผ่านดาวเทียม (DLTV) ๔.๒.๒ โครงการนิเทศติดตามการอ่านการเขียนตามนโยบาย ของสพฐ. และเขตพื้นที่การศึกษา ๕. จัดทำสรุปรายงานผลและเผยแพร่เทคนิคการนิเทศและการจัด กระบวนการเรียนรู้ที่ประสบผลสำเร็จ	๑. ผู้บริหารระดับเขตพื้นที่ การศึกษา ๒. ศึกษานิเทศก์ ๓. ผู้บริหารสถานศึกษา ๔. ครูและบุคลากร ทางการศึกษา ๕. ครูแกนนำ/ครูต้นแบบ/ ๖. คณะกรรมการ ก.ต.ป.น.